

Stanovisko

Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR

k materiálu „Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (LEX VODÍK)“

V rámci mezirezortního připomínkového řízení jsme obdrželi výše uvedený návrh a k němu Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR (KZPS ČR) uplatňuje následující zásadní připomínky.

Ačkoliv se nejedná o připomínky k textu zákona, koncepčně se jedná o připomínky, které se dotýkají problematiky obsažené v navrhované novele.

Navrhujeme doplnit návrh zákona o změnu zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů a zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (za část šestou vložit nové části sedm a osm čl. VIII a IX a dosavadní část sedmou čl. VIII označit jako část devátou čl. X), a to následovně:

„ČÁST SEDMÁ Čl. VIII

Změna zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů

Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 282/2009 Sb., zákona č. 292/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 463/2012 Sb., zákona č. 313/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 182/2014 Sb., zákona č. 234/2014 Sb., zákona č. 331/2014 Sb., zákona č. 131/2015 Sb., zákona č. 382/2015 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 349/2023 Sb., zákona č. 469/2023 Sb., zákona č. 265/2024 Sb., zákona č. 462/2024 Sb. a zákona č. 87/2025 Sb., se mění takto:

V části čtyřicáté páté čl. LXXII § 8 se doplňuje odstavec 9, který zní:
„(9) Důlní plyn použitý pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla se pro účely této části považuje za plyn použitý k výrobě elektřiny.“

„ČÁST OSMÁ Čl. IX

Změna zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů

Zákon č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, ve znění zákona č. 257/2014 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 1/2020 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 80/2024 Sb. a zákona č. 481/2024 Sb., se mění takto:
V § 15a se na konci odstavce 4 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno i), které zní:
„i) důlního plynu použitého při výrobě elektřiny nebo při kombinované výrobě elektřiny a tepla.“

Odůvodnění:

Důlní plyn, tvořený směsí proměnlivého a kolísavého množství metanu, dusíku, CO₂, kyslíku, vlhkosti vč. příměsí síry a prachových nečistot, se primárně využívá jako domácí zdroj energie. Důlní plyn se svým původem, proměnlivým složením, mírou nečistot a tlakovou nestabilitou odlišuje od klasického fosilního zemního plynu, a naopak je z tohoto pohledu analogický s kategoriemi bioplynu, včetně skládkového nebo kalového. Díky jeho cílenému jímání a likvidaci použitím v kogeneračních jednotkách, jakožto dnes jediném způsobu jeho racionálního využití, se spaluje pro výrobu elektřiny a tepla, čímž se nahrazuje zemní plyn a snižují se emise skleníkových plynů. Je to zároveň jediný způsob, jak efektivně snižovat tyto samovolné emise metanu a naplňovat tak ustanovení zákona č. 201/2012. Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění.

Důlní plyn vzniká jako pozůstatek hornické činnosti, kdy je žádoucí tento plyn odčerpávat a minimalizovat tak riziko jeho neřízených výstupů v hustě zastavěných oblastech s ukončenou těžbou uhlí. Spalováním se také předchází úniku vysoce skleníkového metanu do atmosféry, což je důležité z hlediska bezpečnosti a ekologie. Jeho energetické využití tak mimo jiné přispívá k plnění klimatických závazků ČR.

Výroba elektřiny a tepla z důlního plynu současně probíhá lokálně, kdy nejen snižuje závislost na dovozu zemního plynu, ale zároveň přispívá k sociální stabilizaci pohornického moravskoslezského regionu.

Zdanění důlního plynu nebo jeho další zatížení platbami za povolenky v tomto případě negativně postihuje jeho efektivní využití. Je nutné podotknout, že důlní plyn nebyl a není standardní obchodovatelnou komoditou, ale pozůstatkem těžební činnosti. Není možné jej distribuovat na velké vzdálenosti, ale je nutné jej likvidovat bezprostředně v lokalitě jeho vzniku. Důlní plyn nepodléhá spotřební dani ani v některých dalších státech EU, např. v Německu.

Z tohoto důvodu by se k důlnímu plynu v případě osvobození od daně z plynu mělo přistupovat obdobným způsobem jako v případě bioplynu, který je osvobozen od daně z plynu podle § 8 odst. 8 části čtyřicáté páté čl. LXXII zákona č. 261/2007 Sb. (přijato zákonem č. 87/2025 Sb.

Protože se jeho využitím zabraňuje samovolnému úniku metanu do ovzduší, a tím se výrazně snižují emise tohoto skleníkového plynu, neměl by být ani zatížen platbami za emisní povolenky.

Tato připomínka je zásadní.

Kontaktní osoby:

Ing. Zbyšek Sochor, Ph.D.
Dr. Jan Zikeš

e-mail: sochor@zsdnp.cz
e-mail: zikes@kzps.cz

mob: 724 117 648
mob: 775 15 77 50

V Praze dne 29. dubna 2026

Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MSc., MBA
p r e z i d e n t